

PROKURATURA ORGANLARIDA KADRLAR SIYOSATINING HUQUQIY VA TASHKILIY ASOSLARI

Mirzomiddinov Shoxrux Qaxramon o'g'li

<https://orcid.org/0009-0000-0443-9756>

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11095938>

Annotatsiya. Ushbu maqolada Prokuratura organlarida kadrlar siyosatining huquqiy va tashkiliy asoslari haqida ma'lumotlar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Prokuratura, qonun ustuvorligini, qonun ustuvorligini, qonun ustuvorligini, kadrlarini tayyorlash.

LEGAL AND ORGANIZATIONAL FOUNDATIONS OF PERSONNEL POLICY IN PROSECUTOR'S OFFICES

Abstract. This article provides information on the legal and organizational basis of personnel policy in the Prosecutor's Office.

Keywords: Prosecutor's office, rule of law, rule of law, rule of law, training of personnel.

ПРАВОВЫЕ И ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ ОСНОВЫ КАДРОВОЙ ПОЛИТИКИ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРЫ

Аннотация. В данной статье представлена информация о правовых и организационных основах кадровой политики в прокуратуре.

Ключевые слова: прокуратура, правопорядок, правопорядок, правопорядок, подготовка кадров.

Qonun hukmron bo'lgan jamiyatda albatta adolat, siyosiy-ijtimoiy barqarorlik, iqtisodiy o'sish va yuksalish bo'ladi, inson qadri, huquq va manfaatlari ta'minlanadi.

Shavkat Mirziyoyev
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti.

Mamlakatda amalga oshirilayotgan o'zgarishlar, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning yangi ustuvor yo'nalishlari hamda qonun ustuvorligini ta'minlash va qonuniylikni mustahkamlash vazifalari prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishni tashkil etish tizimini yanada takomillashtirish zaruriyatini taqozo etmoqda.

So'nggi yillarda prokuratura sohasini tubdan isloh etish, bu borada ochiqlik va adolatga asoslangan, fuqarolar va jamiyat manfaatiga xizmat qiladigan, xalqparvar qarorlar qabul qilish, o'z nazariy va amaliy mакtabiga, fidoyi va professional xodimlar korpusiga ega bo'lgan tizimni shakllantirish bo'yicha ulkan ishlarni amalga oshirmoqda.

Xususan, 2007-yildan O'zbekiston Respublikasi Bosh prokururasi tuzilmasida rahbar kadrlarni qayta tayyorlash va prokuratura organlari xodimlarining malakasini oshirish bilan shug'ullanuvchi Oliy o'quv kurslari faoliyat yuritmoqda. Oliy o'quv kurslarida 2007 — 2017-yillar davomida 4 318 nafar xodimning malakasini oshirish va 186 nafar rahbar kadrlarni qayta tayyorlash ta'minlandi.

2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasida belgilangan vazifalarga muvofiq, shuningdek,

prokuratura organlari kadrlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishning zamonaviy tizimini yaratish maqsadida:

Prokuratura organlari xodimlarida bilim va ko'nikmalarni, shu jumladan, tizimli tahlil va tanqidiy fikrlashni, shaxsiy va ishchanlik sifatlarini rivojlantirish va takomillashtirishni, qonunlarga, fuqarolarning huquq va erkinliklariga so'zsiz rioya etilishi yuzasidan adolat va mas'uliyat kabi yuksak tuyg'ularini shakkllantirish va mustahkamlashni ta'minlovchi xodimlarni tayyorlash, qayta tayyorlash va ular malakasini oshirishning yagona tizimini tashkil etish;

Prokuratura organlari faoliyatini ilmiy-metodik jihatdan ta'minlash, fundamental, amaliy va innovatsion tadqiqotlar o'tkazish, qonun ustuvorligini ta'minlash, qonuniylikni mustahkamlash, fuqarolar hamda tadbirkorlik subyektlarining huquq va erkinliklarini, jamiyat va davlatning qonun bilan muhofaza qilinadigan manfaatlarini qo'riqlash, huquqbazarliklar profilaktikasining dolzARB muammolari yuzasidan tizimli asosda ilmiy-tadqiqot dasturlari va loyihibalarini, shu jumladan, milliy, xorijiy va xalqaro grantlarni jalb qilgan holda amalga oshirish;

Huquqbazarliklar profilaktikasi, jinoyatchilik va korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida o'zaro hamkorlik masalalari yuzasidan davlat organlari va boshqa tashkilotlar xodimlarining malakasini oshirish;

Prokuratura organlari faoliyatini psixologik jihatdan ta'minlash, nomzodlarni xizmatga qabul qilishda kasbiy-psixologik tanlov o'tkazish, prokuratura organlaridagi ma'naviy-psixologik muhitni o'rGANISH va uni yaxshilash yuzasidan tavsiyalar ishlab chiqish;

Qo'shma ilmiy tadqiqotlar o'tkazish, normativ-huquqiy, metodik va tahliliy xususiyatga ega bo'lgan ma'lumotlarni almashish, o'quv jarayoniga xorijiy mutaxassislarini jalb qilish, pedagog, ilmiy xodimlar va tinglovchilarining stajirovkalarini tizimli ravishda tashkil etish sohalarida xalqaro hamkorlikni amalga oshirish;

O'quv jarayonining sifatini oshirish bo'yicha tajriba almashish, sa'y-harakatlarni birlashtirish maqsadida yuridik kadrlarni tayyorlovchi, qayta tayyorlovchi va ularning malakasini oshiruvchi ta'lim va ilmiy-tadqiqot, shu jumladan, xorijiy davlatlar muassasalarini bilan samarali idoralararo hamkorlikni chuqurlashtirish kabi muhim vazifalar amalga oshirish kelinmoqda.

Prokuraturaning qonunlar ijrosi ustidan nazorat olib borish faoliyati tubdan o'zgartirildi.

Ilgari qonun buzilishi holatlarini aniqlash va jazolashga asosiy o'rin berilgan bo'lsa, endi asosiy e'tibor bunday holatlarning oldini olish, mavjud muammolarni bartaraf etishga qaratilmoqda.

Eng muhim, prokuratura tizimida ham odamlarimizning unga nisbatan munosabati o'zgarmoqda. Bugungi kunda yurtimiz prokuratura timsolida "jazolovchi idorani" emas, balki aholi va tadbirkorlarning buzilgan huquqlarini tiklashga ko'maklashadigan, ularning dardiga sherik, madadkor bo'lishga harakat qiladigan xalqparvar tuzilmani ko'rmoqda.

Prokuratura organlaridagi kadrlar siyosati kontseptsiyasga to'xtaladigan bo'lasak, davlatimizdagi ijtimoiy-siyosiy va ijtimoiy-iqtisodiy omillarni, printsiplar, maqsadlar, funktsiyalar, o'ziga xos tarkibiy qismlar, sub'ektlar va mexanizmlarni hisobga olishi kerak.

Shuningdek, prokuratura organlarining davlat xizmatchilarining mehnat bozorida raqobatbardosh tuzilma sifatida davlat xizmatining rivojlanishiga to'sqinlik qiladigan maqomi, ijtimoiy va moddiy himoyasi masalalariga e'tibor qaratish lozim.

Prokuratura organlaridagi kadrlar siyosati prokuratura organlarida davlat xizmatining o'tishi bilan bog'liq mavjud muammolarni hisobga olishi va hal qilishi kerak. Ushbu muammolarga quyidagilar kiradi: prokuratura organlarining davlat xizmatchilarini rejalashtirish, baholash va rag'batlantirishning yagona tizimining yo'qligi; lavozimlarga, lavozimlarga ko'tarilish va kadrlar rotatsiyasiga oid nomukammal tanlov tizimi; prokuratura organlari davlat xizmatchilarining ijtimoiy himoyasi pastligi va mehnatga haq to'lashning samarasiz tizimi: prokuratura organlari xodimlarini tayyorlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirishning nomukammal tizimi.

Yurtimizda samarali kadrlar siyosatini olib borish maqsadida¹.

va eng malakali ishchilarни davlat xizmatiga jalb qilish ularning mehnatini rag'batlantirish va rag'batlantirish, rag'batlantirish va ijtimoiy qo'llab-quvvatlashni kuchaytirishi kerak.

Prokuratura organlarida kadrlar siyosatining maksimal samaradorligiga erishish uchun uning ustuvorliklari va asosiy vazifalarini chetlab o'tish mumkin emas. Bizning nuqtai nazarimizga ko'ra, prokuratura organlarida kadrlar siyosatini shakllantirish va amalga oshirishning ustuvor vazifalari quyidagilardan iborat bo'lishi kerak: 1) Uzbekiston Respublikasi "prokuratura to'g'risida" gi qonuning qabul qilinishi, unda prokuratura organlarida kadrlar siyosatining asoslari aniqlanadi; 2) prokuratura organlari xodimlarining malakasi va vakolatlarini baholash va tasdiqlash, ularni qayta tayyorlash va malakasini oshirish uchun kasbiy standartlarni, mexanizmlarni ishlab chiqish; 3) prokuratura organlari xodimlarining malakasi va vakolatlarini tasdiqlash tizimini isloh qilish; 4) prokuratura organlarining kadrlar tayyorlash va malakasini oshirish bo'yicha davlat kafolatlari asosida davlat kafolatlari asosida kadrlar zaxirasini shakllantirish; hayot oqimi, 5) shaxslarning axloqiy fazilatlariga davlat e'tiborini kuchaytirish. shuningdek, korrupsiyaning namoyon bo'lishini nazorat qilish, intizomiy ish yuritish tartib-taomillarini takomillashtirish.

Prokuratura organlaridagi kadrlar siyosati – Respublika bosh prokururaturasi tomonidan shakllantirilishi va amalga oshirilishi kerak, bu mamlakat aholisining aksariyat qismi tomonidan shakllantirilgan jamoat manfaatlarini ta'minlash va prokuratura organlarining kadrlar salohiyatini yaxshilashga qaratilgan. o'z navbatida, bu umuman prokuratura organlari faoliyati sifatining oshishiga olib keladi.

Prokuratura organlarining kadrlar siyosati murakkab xarakterga ega bo'lishi va huquqiy, iqtisodiy, ta'limiy kombinatsiyani ta'minlashi kerak.ta'lim, tashkiliy va boshqa tadbirlar. Shu bilan birga, ular prokuratura organlarining kadrlar ta'minotini yaxshilashga rahbarlik qilishlari kerak. kadrlar ishi va boshqalar.

Prokuratura tarafdorlari organlarining kadrlar siyosati printsiplarga asoslanishi kerak.

Prokuratura tarafdorlari organlarida kadrlar siyosatining asosiy printsiplari quyidagilar bo'lishi kerak: ijtimoiyadolat, uni amalga oshirishning murakkabligi va ketma-ketligi: jamoat manfaatlari va alohida jamoat guruhlari manfaatlarining muvozanati; professionallik: gender tengligini hisobga olgan holda tajribali va yosh ishchilarining vakilligini muvozanatlash; insonning hayotiy manfaatlarini amalga oshirish uchun sharoit yaratish, fuqarolarning ta'lim olish huquqini amalga oshirish uchun davlatning javobgarligi va mehnat; shaxs va davlat, ishchi va ish beruvchi

¹ Kovbasyuk, K. O. Vashchenko, yul Surmsh ta sh.; zag. Y. V. Konbasyuk nasli. Q. O. va-shchonka. Y. P. Surmsha (qor. loyiha). NLDGA. 2012. 62-sahifa.

o'rtasidagi munosabatlarda o'zaro hurmat; davlat va nodavlat sektor hamkorligi; ta'liming uzlucksizligi.

Shunday qilib, prokuratura organlaridagi kadrlar siyosati prokuratura organlarini yuqori malakali kadrlar bilan ta'minlashning ustuvor yo'nalishlari, yangi mexanizmlari va texnologiyalarini tanlash uchun asos bo'lishi kerak asosiy e'tibor prokuratura organlari xodimlarining qobiliyatlarini izlash, boyitish va ulardan oqilona foydalanish, prokuratura organlari xodimlarini saqlash va sifatli mustahkamlashga qaratilishi kerak.

Kadrlar siyosatini shakllantirishning nazariy va uslubiy bazasini takomillashtirish muammolari ularning echimi juda muhimdir. prokuratura organlarida kadrlar siyosatining kompleks konsepsiyasini ishlab chiqishni ta'minlashga imkon beradi. uni amalga oshirish mexanizmi va texnologiyasi keyingi ilmiy tadqiqotlar uchun istiqbolli yo'nalish hisoblanadi.

REFERENCES

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining Farmoni, 08.05.2018 yildagi PF-5438-son PROKURATURA ORGANLARI KADRLARINI TAYYORLASH, QAYTA TAYYORLASH VA ULARNING MALAKASINI OSHIRISH TIZIMINI TUBDAN TAKOMILLASHTIRISH CHORA-TADBIRLARI TO'G'RISIDA
2. O'zbekiston Prezidentining 2017—2021-yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi.
3. Kovbasyuk, K. O. Vashchenko, yul Surmsh ta sh.; zag. Y. V. Konbasyuk nasli. Q. O. vashchonka. Y. P. Surmsha (qor. loyiha). NLDGA. 2012.
4. <https://yuz.uz/file/newspaper/1b9e1105dd47db7a1d041174b90294eb.pdf>